

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 126 (3572) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Rendkívül súlyos harcokban a legszívósabban védekeznek a partraszállt angolszász csapatok

Súlyos veszteségeik voltak a Normann félszigeten leszállt ellenséges egységeknek. Felmorzszolták a Guernesey és Jersey szigetén ledobott ejtőernyősöket is

Sztójay Dömét fogadta Hitler a főhadiszálláson

Berlinből jelenti a Magyar Távirati Iroda: Sztójay Döme miniszterelnököt Vörös János vezérkari főnök kíséretében

fogadta Hitler vezér és kancellár a főhadiszálláson. A megbeszélések a hagyományos baráti szellemben történtek.

Berlin. (MTI.): Cherbourgtól délre június 6-án légiúton szállított angol-amerikai hadosztály súlyos harcokba keveredett és ebben a harcban teljesen megsemmisült. Egyetlen emberének sem sikerült megmenekülni. Ugyancsak felmorzszolták a Guernesey és Jersey szigetén leszállt ejtőernyősöket.

Száz meg száz angolszász ejtőernyős holtteste a német ellenállási fészkek között

Berlin. (MTI.): Az Interinf tengerpartra kiküldött légügyi tudósítója arról értesül, hogy egy Caen környékén álló könnyű német légvédelmi ágyú adta le az első lövést néhány órával éjfél után egy brit tehervitorlázógépre. A gépet még a levegőben kapták el és száz tüzesóvától lángolva egyenesen egy német géppuskaállás mellett zuhant le. A német légierő légvédelmi ütegei már az első herrepülésekkor eredményesek voltak. Rövid egymásutánban több ezer lövést adtak le az ejtőernyősökre. A júniusi hajnali derengésében száz meg

száz angolszász katona ejtőernyőhöz kötött holtteste feküdt a német ellenállási fészkek között. A Le Havre és Cherbourg közötti harcok első szakasza, amely kimondottan a levegőből való földreszállás jegyében állott, a nap legvéresebb harca volt. A német légvédelmi ütegek az angol partraszállás után nyomban sündisznóállást vettek fel és addig tartották magukat, amíg kívülről a német páncélosok megteremtették az összeköttetést és az ellenséget megsemmisítették.

Óráról-órára nő az inváziós csapatok vesztesége

Berlin. (MTI.): A Német Távirati Iroda jelenti: Az északfranciaországi parton az angol-amerikai légigyalogsággal a harcok tovább tartanak. A Normann-félszigeten egészen Carentanig leszállt ellenséges egységeknek súlyos veszteségeik voltak. A Carentan-Bayeux között leszállt angol-amerikai ejtőernyős vadászegységeket és légigyalogsági csapatokat egyelőre elrekesztették. Nehéz hajótüzérségük védelme alatt további csapatokat vonnak maguk után. A Le Hav-

retől délre eső térségben nagy ellenséges légigyalogság erősebb részeit megsemmisítették. A britek és északamerikaiak új vállalkozásai kétségtelenül még várható, de most még nem ismerhető fel. Az inváziós csapatok veszteségei óráról-órára növekszenek. A harcok rendkívül súlyosak, mert a partraszállított angol és amerikai csapatok a legszívósabban védekeznek és mindent megtesznek, hogy az egyszer már elért körzeteket tarthassák.

Hansen sorhajókapitány nyilatkozata a partraszállás külső körülményeiről

Berlinből jelenti: (MTI) Hansen sorhajókapitány az Interinf tengerészeti munkatársa, az első inváziós nap estéjén a következőkben vázolta Eisenhower franciaországi partraszállásának külső körülményeit:

Azokból a kedvezőtlen időjárási viszonyokból, amelyek között a partraszállás megkezdését megelőzően következett be, lehet tudni annak a hosszú idejé-

bejelentett nagyarányú vállalkozásnak a szervezéséről. Az invázió csak azért történt meg, mert megindulásának idejét szigorúan június 6-ában állapították meg és a szövetséges hadvezetésnek nem volt elég rugalmassága ahhoz, hogy új terveket készíthessen. A légitér biztosításában hárchavetett repülőgépek a rossz idő következtében csak igen kis magasságban működhettek és erősen ki voltak té-

ve a német légharítás tüzeinek. Több száz partraszállási hajónak szintén rossz indulása volt és nehéz átkelése az időjárás következtében, úgyhogy összeütközések és hajóelsüllyedések alig voltak elkerülhetők. A lapos és nyílt tattal ellátott partraszállási és rohamszázadoknak éppen ezért minden figyelmüket a tengerre, nem pedig az átkelés, illetve partraszállás gyors lebonyolítására kellett fordítani. Hogy némileg alkalmazkodjanak a kedvezőtlen időjárási viszonyokhoz, az első pillanattól az utolsóig állandóan mesterséges köd alatt kellett tartani ezeket a nehezen kormányozható járműveket, tekintettel nehézfegyverzetükre és pótolhatatlan emberterhükre. A ködtakaró igen kedvező célpontot nyújtott a német fegyverek számára. Német részről természetesen nem tudják, mi játszódott le e mögött a ködfátyol mögött, azonban képet lehet alkotni arról, milyen pusztí-

tást okozott 20.000 lövedék minden ürméretű fegyverből, amelyet egy előőrs-kötélnek egészen másfél óra alatt adott le. Dieppentől a tengeri megfigyelők nem csupán a tervezett támadást jelentették idejében, hanem egy fél óráig feltartóztatták az egész vállalkozást és ez a fél óra idő később döntőnek bizonyult, mivel a kezdődő hajnali világosság lehetővé tette, a pontos tüzelést és hozzájárult, hogy a vállalkozás teljes vereséggel végződött. Ebből kiderült, hogy Eisenhower az esedékességi nap megállapításánál túlságosan bizott időjósainak tudásában és most tekintettel az időjárásra és a gépezet nehézségeire, az utolsó pillanatban nem lehetett megállítani a folyamatot és nem volt más választás, mint az egyszer mozgásba lendült gépezetet a lehetőség szerint célhoz juttatni.

Legkevesebb 52 ellenséges repülőgépet lőttek le a németek a partraszállás alkalmával

Berlinből jelenti: (MTI) Az Interinf szerint az angolszász légi partraszállás alkalmával legkevesebb 52 ellenséges repülőgépet lőttek le, köztük 18 csapatszallítót. A német tüzekek számos négymotoros bombázót találtak el, lezuhanásukat azonban a távolság és a köd miatt nem tudták biztosan megállapítani. A német vadászok számos ellenséges gépet tettek ártalmatlanná, végleges szám azonban még nincs. Valószínű, hogy 16 gép lelovását teljesen pontosan meg lehet állapítani.

Nem voltak harci cselekmények a Dnyeszter alsó vidékén és Beszarábiában

Bukarestből jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: A román hídejelentés közli: A Dnyeszter alsó vidékén és Beszarábiában nem voltak harci cselekmények. Moldovában német és román erők erős német és román repülőkörelekek hathatós támogatásával Jassitól északnyugatra folytatták támadásaikat, bár az ellenség ellenállása szívós. A szovjet valamennyi ellentámadása sikertelen volt. Csapatunk továbbra is megtartották a megszerzett területeit.

Ezen a szakaszon 39 ellenséges gépet lelőttünk.

Június 6-ra virradó éjszaka ellenséges repülőgépek bombázták Jassit. Kedden a délelőtti órákban az angol-amerikai légifegyvernem terrortámadásokat intézett Ploesti, Brassó, Galati, Craiova és Râmnicul Valcea ellen. Lakónegyedekben ismét károk voltak, gyermekek és nők életüket veszítették. Több ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Le Havrenál visszanyomták az angolszászokat

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Az elmúlt éjszaka a németek Trouville-től északkeletre két brit légiúton szállított zászlóaljot szétverték és majdnem teljesen megsemmisítették. Az ellenségnek véres veszteségei voltak. Fogságba csak 4 tiszt és 80 katona jutott. Le Havrenál szintén visszanyomták a tengerpartra a légiúton szállított csapatokat. Az ellenségnek igen nagyok a veszteségei halottakban. Az innen bekísért hadifoglyok száma száznál több.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda értesülése szerint a Szajna-torkolat térségében a szövetségesek támadócsa-

patait súlyos balsors üldözte. Ezen a helyen két zászlóalj légigyalogság angolok és kanadaiak szálltak le. Egy részük a levegőben elvesztette az irányt és mindjárt a leszálláskor a német csapatok kezébe került. A szállítótörőgépeket a németek nyomban leküzdötték. Ezen a harci szakaszon az első foglyokat a hadosztály harcállásai előtt fogták el, ahol céltalanul bolyongtak. Valamennyien nagyon fiatal katonák voltak és vállalkozásuk gyors meghiusulása nagyon elkésztette őket. Berlińi menetelésüknek ez a kezdete és a vége — mondotta az egyik közülük.

Vidor József:

Létesüljön a Sas-palotából Nagyvárad Művelődés Háza

(A Magyar Lapok június 4-ik számában „Alakítsa a város kulturális házát a zsidók üresen maradt lakásaiból” cikkünkre több hozzászólás érkezett hozzánk.)

Ezekből most közöljük Vidor József értékes fejtegetéseit. (Szerk.)

A Magyar Lapok városunk egyik igen fontos hiányára, nemzeti kulturánk halálvesztettségére hívta fel a figyelmet. — Meggyőződésem, hogy ennek a problémának megoldását városunk minden hivatalos polgára szükségesnek tartja. Sokan évtizedek óta vitatják és keresik ennek a fontos kérdésnek megoldását, illetve sürgetik a kulturpalota építését. A magam elgondolását itt, a Magyar Lapokban juttatom kifejezésre.

A helyettes polgármester úr az utóbbi közgyűlésen — amint a lapok is közölték — a zsidóktól felszabadított 3000 üres lakásról tett jelentést. Ezekhez csatlakoznak még a zsidóktól felszabadított iskolaépületek, üzleti és ipari helyiségek.

Lakások, helyiségek és épületek kiutazását oly tervszerűséggel lehetne intézni, — a Sas-palota is úgy szabaduljon fel — hogy abban városunk kulturális, művészeti, irodalmi, tanügyigazgatási, népművelési, egészségügyi, testnevelési, levelezési, egyéb ifjúsági és társadalmi szervezetei állandó otthonba juttassanak.

Az itt, gyűjtőnevek alatt, sok ágra tagozódó szervek az eddig fenállott nagy lakáshiány miatt hivatásuknak meg nem felelő szűk, bérelt helyiségekben működnek, vagy hajléktalanok. Pl. a várost könyvtár a közművek székházától von el helyiséget, a Levente Otthon a Kereskedelmi Csarnokba szorult, egészségügyi hivatalaink a város szélén bérelt helyiségekben működnek. Sok még az ilyen tarthatatlan helyzet.

Mindezek felül rámutatok még két fontos hiányra. A városunk méreteinek megfelelő előadóterem és diákszálló hiányára.

A diákszálló hiánya szinte kikapcsolja városunkat a nemzeti együttélés együttműködéséből. Egy diákszálló létesítése országos kulturális, művészeti, sport és társadalmi idegenforgalom szállását is jelenti.

A Sas-palotával kapcsolatos elgondolásaim megoldhatók oly módon, hogy annak bérleti kiköltözésükkel nemcsak hogy nem károsodnak, hanem előnyösebb helyzetbe is juthatnak. Feltételezem, a Sas-palota cővét átjárója alól a bérlet szívesen költözzenek forgalmas, napfényes utcára.

Külön foglalkozom a Korona mozával és a Hungaria-szállóval, anélkül, hogy ezeknek üzleti érdekeit veszélyeztetni akarnám.

A Sas-palota városi telken épült, melyért a letunt Adorján-társaság úrbéri jogcímen évi 10 vagy 20 aranykoronát fizetett azzal, hogy a Sas-palota (épület) bizonyos idő múlva (40 vagy 50 év múlva) a város tulajdonába megy át. A vonatkozó szerződés egyik pontja szerint

a Korona mozi termének mindenkor rendelkezésre kellett volna állni kulturális, művészeti és társadalmi megmozdulások céljaira.

A szerződésnek ezt a pontját a múltban a köz javára nem érvényesítették, magánérdekeket szolgált. Volt abban a teremben orfeum (az Amerikába emigrált zsidó Kabos Gyula igazgatása alatt.) Jelenleg mozi helyettesíti a szerződésben kikötött nemes célokat.

Ugy a Korona mozi, mint a Hungaria-szálló bérleti bizonyára anyagi, illetve üzleti károsodások nélkül kiteleplethető. Erre módok a tárgyalások folyamán kialakulnak.

A zsidóktól megmentett nemzeti tőke visszakivánczik a keresztény alapra állított gazdasági életbe. Nagyvárad erre egyik alkalma a Sas-palotának Művelődés házával való átalakítása.

Hiszen, a hivatott tényezők megvizsgálják elgondolásaimat jogi és más ide tartozó szempontok szerint, kifejezésre juttatják véleményeiket, hogy így a kérdés megfelelő gyakorlati megoldást is nyerhessen. Bizonyára elhangzanak épi-

tóművészeti ellenvetések és más kifogások. Az ilyen aggályokat elgondolásaimban aláréndeltem az égető szükségesség parancsának: az évszázadok óta, de különösen a liberális és demokratikus, majd bolsevista és újabb ismét nemzetközi szellemű bombázott magyar nemzeti szellemet sürgősen fedél alá kell hozni Nagyváradon is: a belső front erődjévé építeni.

Lehet, a Sas-palota szükséges lakása is a magyar kulturának mindaddig, míg egy Kulturpalota építésére sor kerülhet. De ez még soká várhat magára, mert előbb a régi szellem sebesült tömegeit kell gyógyítani, majd egészséges magyar lélekkel az új ezerév építő munkájába állítani.

A „peceparti Párizs” mellőzhette a megújult magyar lelkek Szent László városa nem nélkülözheti kulturájának székházát.

Az én házam, az én várom. Jusanak összes hivatott kulturszerveink egy fedél alá, amely alatt egy szellem, egy akarat alakuljon ki: a magyar nép, a magyar nemzet megújulása.

Alaptalan híresztelések a kórházba esett bomba robbanásával kapcsolatban

Nagyvárad, jún. 7. Kedden reggel ismeretlen forrásból az a hír terjedt szét a városban, hogy a kórházban lezuhant és mindezt még fel nem robbantott bomba ártalmatlanná tette alkalmával a várost szíriának fogják riasztani és a környékét kiürítik.

A teljesen légből kapott híresztelés érthető módon különböző zavarokat és felesleges idegességet okozott a városban és ezért illetékes hivatalos helyről kiváncsiakat tartottak megfelelő információt szerezni az ügyről.

Hivatalos helyről kijelentették, hogy a kórházban lévő bomba kiűzése és lefojtása tervszerűen folyik és az a híresztelés, hogy a bomba megsemmisítésekor szíriának riasztják a várost, teljesen alaptalan. A bomba megsemmisítése

előtt a biztonsági közegek, úgy mint eddig is tették, egyszerűen kordont vonta bizonyos körzetben, a szomszédban tartózkodó lakosokat előzővel felszólítják a távozásra, tehát semmi ok nincs arra, hogy szíriának riasztják a lakosokat.

Egyébként a bomba megsemmisítésekor időpontját még nem határozták meg és semmi ok sincs arra, hogy emiatt egyesek a városban félelmet és riadalmat keltsenek.

Ha a szíriának megezőlálnak, ez minden körülmények között légiveszélyt jelent, tehát ne üljön fel a közönség hasonló alaptalan híreszteléseknek, amelyek alkalmasak arra, hogy a szíriának az előírt rendszabályokat a város távolabbi pontjain megszegjék.

Csekély az érdeklődés a könyvnapok iránt

Nagyvárad, június 7. Nagyváradon — mint ismeretes — június 5-én kezdődtek és 7-én fejeződnek be a könyvnapok. A vásár harmadik napján most már tisztán látható, hogy az eredmény általában csekély. A közönség keveset vásárolt, viszont vigasztaló, hogy általában jó könyveket. Nyíró József Nema harc című könyve, Karácsony Sándor művei és Szitnyai Zoltán novelláskötete fogott leginkább. Érdekes, hogy a tudományos és filozófiai műveket is keresték. Főként Halasy József A filozófia című könyvét vették sokan.

A nagyváradai írók közül Tabéry Géza Szarvasbika című maradandó értékű történelmi regénye és Nadányi Zoltán Gyertek önkeltünk című most megjelent nagykerü versekötetét láttuk a kirakatokban. Reviczky Gyula összes munkáinak reprezentatív kiadása — sajnos — nagyrészt eladatlanul hever a könyvesboltokban. Vajda János és Dsida Jenő verseköteteit több helyen nem is láttuk, holott a könyvnap kiadványok között ezek érdemelték volna talán a legtöbb figyelmet!

Képes Krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér. Kapható a MAGYAR LAPOK árusátnál

Mozik műsora:

APOLLO: Tavasz szonáta.
BELVAROSI: Szerelm tévedésből.
CASINO: Férfihség.
KORONA: Sportkirály.

Nagyvárad bombakárosultakért!

A múlt heti bombatámadás óta napként újabb és újabb adományok érkeznek szerkesztőségünkbe, azaz a hűlőn keressük, hogy az adományokat a nagyvárad bombakárosultaknak juttassuk el.

Örömmel nyugtazzuk a befolyt leseb-nagyobb összegeket és azaz az erős hittel kérjük további adakozásra Nagyvárad társadalmát, hogy az adományozott fillérek téglái lesznek egy új magyar jövő épületének és minden egyes pengő betető falatot juttat egy nemeslen károsult testvérünknek.

Minden nemzet legfőbb erénye az összetartás. Csak úgy tartunk össze, ha sorsüldözött testvéreink baját enyhítjük és csak úgy vagyunk méltók honvédeink érettség történi önfeláldozására, ha mi magunk is minden erőnkkel a nagy ügyet szolgáljuk.

A mai napon befolyt adományokat alább nyugtazzuk:

N. N. a bombakárosultaknak	20.—
Bajusz Pál	15.—
Czigler Gyula	20.—
Szántó József ny. postaltiszt	30.—
Katharina Sievers halála alkalmából koszorúmegváltás címen Bozsák	50.—
Eddigi gyűjtésünk a nagyvárad bombakárosultak részére	1435.—
Eddigi gyűjtésünk országos bombakárosultak részére	27.816.02
Eddigi összes gyűjtésünk	29.386.02

Csak falapra szolgáltatathatnak ki tűzifát a kereskedők

Felhívom az összes tűzifakereskedőket, hogy a szabadon hagyott tűzifából csak falapra szolgáltatathatnak ki. A közületek, intézetek, intézmények, üzemek részére pedig csak a Közellátási Ugyosztály által kiállított utalványra. Ezen vétek ellen a megtorló eljárást megindítom és a kijelölést visszavonom.

Egyben felhívom az összes tűzifakereskedőket, hogy a beérkező tűzifamennyiséget kiosztás előtt a Közellátási Ugyosztályhoz jelentsek be akár személyesen akár pedig a 19—67 távbeszélőn, a kiosztás után pedig az elszámolásukat legkésőbb 24 órán belül a Közellátási Ugyosztálynál írásban beadni kötelesek.

Nagyvárad, 1944. június hó 7-én

Nagyvárad thj. város
Közellátási Ugyosztálya

Súlyos baleset a Horthy Miklós úton

Nagyvárad, jún. 7. Szerdán délelőtt súlyos kimenetelű utcai baleset történt a Horthy Miklós-úton. Dr. Papp János ügyvéd két utastársa kíséretében a nagyállomáson bérkocsit fogadott, hogy azaz a városba hajtasson. A Horthy Miklós-úton eddig még ismeretlen okok miatt a konfliktus megriadt és a kocsit felborította. A három utas a baleset alkalmával megsérült, közöttük dr. Papp János agyrázkódást szenvedett, úgyhogy a kórházba kellett szállítani.

Az ügyben megindult a vizsgálat.

Széles arcvonalon teljes elhárító sikert könyvelhet el a német hadvezetés a beözönlő ellen-séggel szemben

Azonnal megsemmisítették a németek a Szajna és az Orne között ledobott ejtőernyős kötelékeket. Cherbourg-tól keletre jó eredménnyel haladnak a német csapatok ellenlökései

Trouville-nál sikerült az csak ellenségnek mintegy 20 km. hosszú hídfőt alkotni

Berlin. (MTI.): A Wilhelmstrassen élénk meglepedéssel üdvözik, hogy Anglia és Amerika végre megkezdte az előzőlési kísérletet. Ismét hangoztatják, hogy német részről már régen várták ezt az eseményt, amely most Sztalin nyomására bekövetkezett. Senki sem tudja felmérni, hogy a tegnapi éjszaka kezdődött dráma mikor éri el csúcspontját.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda tudósítója, Alleneleben jelenti, hogy Runstedt vezértábornagy, az inváziós kísérlet hírére nyomban kiadta megfelelő parancsait. Német részről semmi-

kép sem fognak egy harcmódorra szorítkozni. Különösen azokon a helyeken, ahol az ellenség vállalkozását megkezdte, minden előkészület megtörtént. A német katonai hatalom feltűnően bizakodó és a legjobb formában van.

Rövidesen szélesebb parti sávra is kiterjedhetnek az inváziós hadműveletek

Berlin. (MTI.): A Szajna torkolata és Normandia ellen indított nagyszabású angol-amerikai támadás a Szajna és az Orne torkolatvidéke között, Isigni-Caen térségében és Barfleurnál, a Normandiai félsziget északi csücskénél nagyobb ejtőernyős alakulatok ledobásával kezdődött. A Szajna és az Orne között ledobott ejtőernyős alakulatokat azonban azonnal megsemmisítették. Isigni-Caen térségében még folynak a harcok. Az első ejtőernyős csoportok leszállása után mintegy két órával Le Havre és Scherburg között, széles arcvonalon nagyarányú kétlaki hadműveleteket kezdtek. Caen és Isigni között az ellenségnek sikerült néhány páncélos csoportot partratenni és pár kilométernyire előretörni. A harcokban a partrattett 35 páncélosból 8-at már megsemmisítettünk. Nagy erőfőkkel szállott partra az ellenség fenn, egy Vaast le Nougue nevű kis parti községben. Eközben német parti-ütegek egy cirkálót és egy csapatokkal megrakott nagy hajót elsüllyesztettek. Az Orne és a Vire torkolatvidékén partraszállási hajók hatoltak be. Nagyobb szabású partraszállási hadműveleteket kíséreltek meg az Atlanti Erődvonal hatáiban. Csontól északra a partraszállási hajók egy csoportját már teljesen megsemmisítették és eközben az inváziós erők sok embert és hadianyagot vesztek. Az ejtőernyős hadműveletekben eddig valószínűleg 2 angol és 2 amerikai hadosztály vett részt. Ezekből már sok ember német fogságban van. Német katonai körökben azt hiszik, hogy az inváziós hadműveletek rövidesen szélesebb parti sávra fognak kiterjedni. Főként a St. Valo-öbölben várnak erősebb támadást, de elképzelhető előzőlési törekvés a Somme és a

Szajna-torkolat között.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Az ellenlökésre indult német harci kötelékek Asnellesnél, körülbelül a Szajna-öböl közepén megsemmisítették az ellenségnek harobavetett 35 nehéz páncélosát, amelyet csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudott partratenni. A további partraszállások megszakítása nélkül né-

Eisenhower jelentése szerint jelentős veszteséget szenvedtek az ejtőernyősök

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az Exchange Telegraphe jelenti: Eisenhower főhadiszállásáról küldött rádiójelentésekből kitűnik, hogy a szövetségesek ejtőernyős csapata jelentős veszteségeket szenvedtek. Jelentékeny a repülőgépekben szenvedett veszteségük is. Berlinből jelenti: (MTI) A La Manche csatorna franciaországi tengerpartjára ki-

met tüzelés alatt állnak. Cherbourg-tól keletre a német csapatok tömeges ellenlökései jó eredménnyel haladnak.

küldött tudósító jelenti: Az angolszász légi-erő leküzdésére bevett német vadászoknak — bár az idő kedvezőtlen volt — sikerült érintkezésbe jutni az ellenség vadászokkal. Rövid heves légiharcokban, amelyek legnagyobb részét a partvidék mentén zajlottak le, a németek 5 repülőgépet lőttek ke és többet megrongáltak. Az időjárás rendkívül rossz volt, látni nem lehetett.

St Vaast de la Hognál szétverik az angolszász vállalkozást

Berlinből jelntik: (MTI) Az Interinf jelenti: Amennyire június 6-án a késő délutáni órákban az angol-amerikaiak Európa nyugati partja ellen intézett nagy támadása ellen tett német rendszabályok eredményét át lehet tekinteni, a német vezetés széles arcvonalon teljes elhárító sikert könyvelhet el. Mindenfajta típusú partraszállási hajótér tömeges bevetése, valamint többszáz hadihajó és egy ejtőernyős és tehervitorlázó hadsereg bevetése ellenére csak Wileirs sul Mehr és Trouville között sikerült a szövetséges haderőknek egy körülbelül 20 km hosszú és ennél kisebb mélységű hídfőt alkotni,

amelyet a le-havrei vizekről odavont néhány harccsoport ellenére is mindenfelől hatásosan elretesztünk és megszükitettünk. Minden más kétlaki hadművelettel képzett hídfőt az Orne és a Vire torkolata közötti területen német biztosító kötelékek erőteljes ellentámadása megsemmisített. St. Vaast de la Hognál szétvertük a szövetségesek nagy partraszállási vállalkozását és ezt jelentős elhárítási sikernek kell tekinteni. A szövetségeseknek a térségben való hadműveletei arra a feltevésre voltak alapítva, hogy Elerfleurnál és St. Vaast de la Vognál egy legrött ejtőernyős köteléknek sikerüljön fog a német parti védelmet megsemmisíteni és ezáltal szabadá tenni az utat egy nagy partraszállási hadművelt számára.

Hamis hír Le Havre ellen indított támadásról

Berlinből jelentik: (MTI) Észak-Franciaországban kedden német felderítőrepülő, amelyek feladatukat igen kedvezőtlen időben hajtották végre, a partra-

Semmi fájdalom, semmilyen külső jel nem figyelmeztet a romboló hatású fogkő keletkezésére. Láthatatlanul ékelődik a fogak és a fog-ágy közé, megmozdítja a fogakat, végül azok kifulladását okozza. Csak a kellő időben történő megelőzés segít! A Solvolith kettős védelmet nyújt!

1. A Solvolith eltávolítja a foglepedéket és megakadályozza a fogkő lerakódását.
2. A Solvolith oldja a már meglévő fogkővet.

Solvolith az egyetlen fogpép, amely természetes karlsbadi forrással tartalmaz.

lépés helyek előtt legalább 30, többké-
vésebb megrongált hajóegységet állapí-
tottak meg. Az angol rádió kedden dé-
előtt az előzőlési megkezdéséről közölte,
hogy Le Havre kikötője nehézhajógyuk
tüzeben áll. A tény ezzel szemben az,
hogy az angol hír kiadásának órájáig a
kikötőt angol hadihajók nem támadták
és nem is lőtték.

Három hídfőt megsemmisítettek a németek

Berlin. (MTI.): Az Orne és Vire tor-
kolata között, az Atlanti Erőd német
védői sikeres harcokat vívtak, melyben
rövid, de kemény összecsapás után meg-
semmisítettek három, lényegében brit és
kanadai csapatokból létesített hídfőt. A
szövetségesek parancsnoksága az Orne
és Vire között többszáz kisebb partra-
szállító járművet vetett be, melyek erős
elkődőitással és könnyű tengeri erők
erős védelmében közeledtek a parthoz,
majd a két folyó torkolatánál súlypon-
tokat alkottak. A köd védelmében
Bayeux-tól északra, Isignitől északra és
Caentól északra sikerült néhány hídfőt
alkotni, ahonnan azután páncélosok-
kal és nehéz gyalogsági fegyverekkel
támadásra indultak dél felé, nyilván az-
zal a céllal, hogy a három partraszálló
helyet nagy hídfővé egyesítsék, amely
azután lehetővé tenné további támadó
kötelékek partraszállását. A német
támadó tartalékok azonban olyan erős
ellentámadást intéztek ellenük, hogy
sikerült a beözönlő csapatokat mind a
három helyen megsemmisíteni, még mi-
előtt egyesülni tudtak volna. Időközben
az atlanti erőd ütegeinek tüzeben a
partraszálló járművek oly súlyos vesz-
teségeket szenvedtek, hogy kénytelenek
voltak visszafordulni, amennyire erre
képeseknek bizonyultak.

Berlin. (MTI.) Mint az Interinf érte-
sül, az amerikai csapatok hadműveletei-
nek tulajdonképpen kikötője nem any-
nyira a Szajna és az Orne torkolata kö-
zött van, hanem inkább az Orne alsó

**Rádióműsort akar?
Vegyen**

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a **MAGYAR LAPOK** arusainál

folyása és a Bayeuxtól északra és északnyugatra fekvő terület között. Az a hídfő, amelyet az előző csapatok alakítottak, nem Villers sur Mer és Trauville között, hanem tovább nyugatra az Orne torkolatának két oldalán van. Egy kisebb angol zászlóerőcsoporthoz, amely páncélos felderítőkből áll, a Bayeuxtól északnyugatra levő homokbuckás területen harcol. Ennek azok a kísérletei, hogy osztrákokat találjon a nagyobb hídfőhöz, a helyi német erők beavatkozásán megúsult. A légifelderítők szerint a szövetségesek főparancsnokságának valószínűen az a szándéka, hogy Le Havretől nyugatra elterülő vízzen mintegy 15 cirkálóval és körülbelül 50 rombolóval együtt tartózkodó nehéz csatahajók ágyúinak védelme alatt Caentől északra a hídfőbe még újabb kötelékeket juttasson. A késő délutáni órákban az Orne torkolatától északra levő tengerrezen különböző nagyságu partraszállító járművek igyekeztek, amelyek nyilván várják a parancsot a part elleni támadásra.

Ejtőernyős vadászok szállottak le Guernesei és Jersey szigeteken is

Berlin. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit és északamerikai inváziós csapatok támadó arvonala június 6-án a koradélutáni órákban tovább északra leeresedett. Miközben Caentől kétoldalt a támadókra nézve rendkívül veszélyes kemény harcok tovább folynak és ezekben az ellenség az első partraszálló angol zászlóerőcsoporthoz is felhasználja, további erős partraszálló erőkkel Caentin térségében is támadott az ellenség. Guernesei és Jersey szigeteken is ejtőernyős vadászok szálltak le a La Manche csatornán. A Szajna-torkolaton kívül Calais és Düinkirchen között elterülő tengerparton erős brit kötelékek tevékenykednek, az elhárítás azonban mindenütt helyén van. Bár a parti támaszpont és a mögöttes vonalak ellen egymást követik a légitámadások, mindenütt kemény harcokat vívnak az ellenséggel a megismereték vele az Atlanti erődvonaltól egészen érejt.

Jelentés az olasz és a keleti harcterről

Berlin. (MTL.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Az ellenség az elmúlt éjjel megkezdte a régóta előkészített és általunk várt támadást Nyugat-Európa ellen. A parti erődítmény ellen bevezetett súlyos légitámadások után az északfrancia tengerparton Cherbourg és Le Havre között több ponton ejtőernyős csapatokat tettek partra és utána a tenger felől is több ponton partraszálltak. A megtámadott sávkon a harcok folynak.

Olaszországban az ellenség több hírből támadást intézett biztosító erők ellen Romától nyugatra és keletre. A támadások elkezdődött küzdelem után a Tiberisnél és ettől nyugatra összeomlottak. Vadászgepek és Észak-Olaszország fölött 8 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Keleten a román és német csapatok a legújabb határozott támogatásával Jászától északra szíves bolsevista ellenállással szemben tovább küzdötték magukat előre és visszaverték az ellenség megismételt ellentámadásait. Légiharcokban 39 szovjet repülőgépet lőttek le.

Horvátországban a hadsereg és SS csapatok rajtaütöttek Titó banda-csapatának központján és napokig tartó súlyos harcokban szétverték. Az ellenség 6245 embert vezetett. A szákmány nagy. Ezekben a harcokban a 7. hegyvidéki hadosztály és az 500-ik ejtőernyős vadászszázalaj kiválóan megállotta helyét.

Pétain tábornagy drámai hangu beszédben fegyverre inti a franciákat

Seholsem jelentkeztek zavargások Franciaországban az invázióval kapcsolatban

Páris. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Petain tábornagy, államfő kedden délelőtt a francia rádió útján az invázió megkezdésével kapcsolatban a következő tartalmú felhívást intézte a francia nemzethez: a mi földünkön érintkezésbe jutottak egymással. Franciaország ezzel csatátörtévé vált.

Ezt követően az államfő felszólítást intézett minden francia hivatalhoz és szervezetekhez, valamint a munkásokhoz, hogy szilárdan tartsanak ki helyükön, hogy a nemzet életét fenntartsák és teljesítsék az egyesekre háruló feladatokat, majd így folytatta a felhívást:

— Franciák! Ne súlyosbítsátok szerencsétlenségünket olyan tettekkel, amelyek tragikus megtorlásokat hozhatnak ránk. Ennek következményeit ártatlan franciák viselnék. Ne hallgassatok azokra, akik megkísérik zűszéghelyzetünk kihasználni és ezzel csak szerencsétlenségbe taszítanánk országunkat. Franciaországot csak a legszigorúbb fegyver megőrzésével lehet megmenteni. Engedelmeskedjétek tehát a kormány

parancsainak, teljesítse mindenki kötelességét.

Vichy. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Laval a rádióban felhívást intézett a franciákhoz. Nyugalomra, rendre intette a népet. Behatóan ismertette a francia kormánynak a Németországgal szemben fennálló kötelezettségeit, amelyeket 1940-ben állapítottak meg a fegyverszüneti szerződésben.

Páris. (MTL.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az invázió elő napján Párisban teljesen normális élet folyt. Eppen olyan a hangulat, mint hetekkel és hónapokkal ezelőtt. A francia lakosság nyugalommal vette tudomásul a partraszállás híreit. Nyugodtan vásárolta meg mindenki újságját és nyugodtan ment mindennapi dolga után. A délutáni órákig Párisban a német hivatalos tényezők még csak azt sem tartották szükségesnek, hogy egyetlen egy rendkívüli intézkedést tegyenek. Nemcsak Páris nyugodt, hanem — mint az egész országból befutó híradások jelölik — sehol sem jelentkeztek az u. n. ellenállási mozgalom részéről zavargások vagy különösebb események.

Aldozatra mindig szükség volt

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter Kőszegen

Kőszeg. (MTL.) Kőszeg városa áldozott az 1919. évi közösi ellenforradalom két vértanúja emlékének. Weisbecker Jenő és Hersits György 1919. június 6-án szenvedett vértanuhalált Szamuely Tibor vértörvénytörésének ítélete nyomán. Az emlékünnepen ott volt Bárdossy László volt miniszterelnök, vitéz Bakay Szilárd altábornagy, Mesterházy Ferenc vasmegegyi főispán és sok előkelőség.

Az emlékünnepen vitéz Jaross Andor belügyminiszter mondott ünnepi beszédet. A Gondviselés — mondotta egyebek között a miniszter — csodálatos módon úgy igazgatta a nemzet sorsát, hogy időnként áldozatvállalásra kötelezi a legjobbakat.

Aldozatra mindig szükség volt, a vének a szent célok érdekében mindig hullani kellett. Az évek telnek, új nyarak forrósága, új ősök gyümölcsöt adó bősége és hideg telek zimankója ösztön reánk és egymást érik az élet felfogása-

nak napjai. Ha visszanezünk a múltba, rádöbbenünk arra, hogy a Mindenható milyen végtelen bölcsességgel akarta rávezetni azt a nemzetet arra az útra, amelyen haladva a legnehezebb időkben is megállhatta a helyét.

— Amikor a magyar kormány képviselőiben résztvesznek Kőszeg város emlékünnepein, elismeréssel hitom meg a kegyelet zászlóját a város vértanui előtt. Ha körülnézek itt áll a magyar hővédség tisztikara és legénysége. Fiatal erőitől duzzadó férfiak. Ez már önmagában biztosítéka annak, hogy az ősi magyar földön nem támadhat fel újra a magyarság életérdekeit kikezdeni akaró zsidó bolsevizmus. Az ellenforradalmárok, a magyar vértanúk sírja, szerte az országban figyelemet bennünket. Értsük meg a sikor feliratait, halljuk meg a halottak szózatát. Egyaránt azt követelik, hogy mi is adjunk meg minden áldozatot a hazá, az otthon és a család boldogulásáért.

Fontos közlemény a cipőellátás ügyében

Nagyvárad thj. város Közelláti Ügyosztálya 2415—1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felcsendes időtöltés elkerülése végett értesítem a város közönséget, hogy a Közelláti Minisztérium folyó évi január 1. óta talpat, április 1. óta készlebbelít és végül május 1. óta mértékutáni és feljésre szóló utalványt a város rendelkezésére nem adott. Így a Közelláti Ügyosztály a készlebbelire vonatkozó kérelmeket nem tudja elbírálni és az utalványokat nem tudja kiadni. Azon kérelmet, akik ilyen levelezőlapon közölt értesítést kaptak, hogy az utalványokat sürgősen váltsák ki. Egyben ismételnem közlöm, hogy jelenleg talp és kész, valamint mér-

az utalványok átvétele végett a Közelláti Ügyosztály (Szaniszló-u. 15. sz. a.) 9. sz. szobájában átvethetik az utalványokat. Az elbírálásnál a beadott sorrendet veszi az Ügyosztály figyelembe, ez alól csak a fronton levők, hadirokkantak és hadiüzemi igénylők családjaikat tesz kivételt és ezek kérelmét soronkívül bírálja el. A soronkívüliség azt jelenti, hogy a fent felsoroltak igénylését a készletnek megfelelően pár nap alatt a lehetőség szerint elintézi. Felkérem azokat, akik ilyen levelezőlapon közölt értesítést kaptak, hogy az utalványokat sürgősen váltsák ki. Egyben ismételnem közlöm, hogy jelenleg talp és kész, valamint mér-

**Könyv- és Lapkiadó
Részvénytársaság
Magyar könyvnap 1944
SZÁLASI FERENC
ORSZÁGIÁRÁSA**
Irta: Csonka Emil
dr. Vágó Pál.

**AMIRUL A NÉPSZAVA
HALLGATOTT**

Könyv és Lapkiadó r.-t. székhely: Rakoczi-ut és Károlyi-kort sarkán
Összetartás snt.: Musolini-téren
„Né.” székhely: Rakoczi-ut — Uránia előtt.

tékutáni lábbelit illetve utalványt a minisztérium nem utalt ki és az ily irányú kérelmeket addig, amíg kiutalás nem érkezik a minisztériumtól az ügyosztály nem tudja elbírálni. Végül értesítem a város közönséget, hogy jelenleg 230 férfi feljésre és 170 gyermek feljésre igénylés nem érkezett be, akiknek a fenti kétfajta feljésre szüksége van, a Közelláti Ügyosztálynál nyújtsa be. Néi lábbeli-feljelés jelenleg nincs.

Nagyvárad, 1944. június 6-án.

Nagyvárad thj. város
Közelláti Ügyosztálya.

Balázs G. Árpád kiállítás

Balázs G. Árpád festőművész képsorozatot állított ki az Ujságró Ott-hon nyári helyiségében (Rimanóczy-utca). Valamennyi kép nagyváradi tárgyú; a művész színes látásában jelennek meg a hangulatos pasztellen a város jellegzetes részletei: a Bémer-tér, a Köröspart, a Szent László-tér, a Fő utca, a Püspöki rezidencia környéke, a Nagypiac-tér városi tarkasága és kis külvárosi házak romantikája. A kiállítás a déli óráktól kezdve a nap minden szakában megtekinthető.

Új főszolgabíró Bihar megye törvényhatóságában

A belügyminiszter a közzolgálat érdekében Hollósy Istvánt, a nagyszalontai járás főszolgabíróját Bácsbodrog vármegye törvényhatóságához a titeli járás élére áthelyezte. A nagyszalontai járás új főszolgabírója dr. Halasy Rektorisz Tibor, a bácsalmási járás eddigi főszolgabírója.

Venczel Antal képviselő lemondott a kolozsvári Nemzeti Munkaközpont elnökségéről

Kolozsvárról jelentik: Mútan az Erdélyi Párt fegyelmi bizottsága Venczel Antal országgyűlési képviselőt kizárta a tagjai közül, a képviselő lemondott a kolozsvári Nemzeti Munkaközpontról betöltött elnöki fiztségéről. Hogy a szervezet működésében egy pillanatnyi megtorpasás se következzen be, az országos központ azonnali hatállyal Odégnál József országos vasipari szakmai titkárt küldte ki ideiglenes ügyvezetőnek.

Venczel Antal egyébként nyilatkozatot tett közzé a kolozsvári lapokban és tagadásba veszi a kizárásával kapcsolatban ellene emelt vádak. A kizárást politikai és személyi hajszának mondja és bejelenti, hogy a kizárási határozatban foglaltakért a fegyelmi bizottsági tagok mentelmi jogának felfüggesztését fogja kérni.

Takarmányban, gyümölcsben közepes termés várható

Rajnay Károly főispán elnökletével gyűlést tartott a vármegye közigazgatási bizottsága

Nagyvárad Bihar vármegye közigazgatási bizottsága ma, szerdán délután 10 órakor tartotta meg rendes, szokásos havi ülését, amelyen vitéz Rajnay Károly főispán elnököt. Rögtön a főispáni megnyitó után az alispáni havi jelentés felolvasására került sor, amely az elmúlt hó közigazgatási eseményeivel kapcsolatban egyebek között arról ad jelentést, hogy a múlt évben felbemaradt ONCSA- és árvizes építkezések a tavasz folyamán megindultak.

Közi az alispáni jelentés, hogy az árvizes-építkezések befejezéshez közelednek, továbbá, hogy az ONCSA házak építését a Közjóléti Szövetkezet Bagamér, Pocsaj, Margitta és Solyomkővár községekben bérbeadta. Bezárol az alispáni jelentés arról is, hogy a vármegyében eddig 23 arra részbruttó kért és kapott házassági kölcsönt a Nép- és Családvédelmi alaptól. A Közjóléti Szövetkezet eddig 32 családnak vásárolt tehénét és bivalyt. Kereskedői és kisipari kölcsönt 18 család kapott eddig a megyében. A szövetkezet traktorai a folyó év tavaszán kiesembereknek 1400 katasztrális hold földet szántottak fel. A vizkárosultak részére eddig 20.000 darab csepepet osztottak ki.

A vármegye közellátási helyzete kielégítő volt az elmúlt hónap folyamán is. A kenyér-, liszt- és zsiradék ellen panasz nem merült fel. A tűzifakérdés megoldása mozt van folyamatban. Kielégítőnek mondja az alispáni jelentés a vármegye multhavi közbiztonsági állapotát is.

A gazdasági felügyelő jelentése

Genoty Zeolt gazdasági főfelügyelő beszámolója szerint a májusi csapadék körülbelül 80 milliméter volt. A hónap első harmada csapadékos, enyhe és változó. Később hűvös, szeles és borult idő köszöntött be. Helyenként az eső záporoszerűleg hullott le, ami a mélyebb fekvésű szántóföldeken a növényeknek némi kárt okozott. A hónap második felében uralkodó hűvös időjárás a különben elég jól fejlődő őszi kalászosokat fejlődésükben kissé megállította, a meleg hiánya miatt bokrosodásuk nem volt a legkielegítőbb. A tengeri a hideg föld miatt nehezen kelt ki. A szőlőterményeket illetően a közepesen jobb terméseredményre lehet számítani, a minőség azonban gyenge, mert a folytonos esőzések miatt azok kilugozódtak. A rétek és a legelők elég jól fejlődtek és elegendő tápanyagot nyújtanak a jászágoknak. Gyümölcstermelésből ezidő szerint közepes terméskilátásokra számíthatunk. A szőlő elég jól mutat, azonban nagy baj az, hogy a rézgálicot a termelők nagyon nehezen kapják meg.

A gazdasági felügyelő jelentése adatokat közöl arról is, hogy mekkora a vármegye mostani állatállománya. Észereint a szarvasmarhánál 15, a lovaknál 14 és a sertések-nél valamivel több, mint 6 százalék csökkenés állapítható meg a tavalyi adatokkal szemben. A juhoknál vi-

szont majdnem 6 százalékos a szaporodás. Az elmúlt hónapban 657 egyént rendeltek ki honvédelmi munkára Bihar megyéből más megyék

területére és ugyanekkor munkakerülés címén a megye területéről 81 személyt internáltak, illetve hoztak erre javaslatba.

Tizenhárom állatorvos vonult be a megyéből

Botskor László állategészségügyi tanácsos, mint vármegyei főállatorvos jelentésében mindenekelőtt azt közli a bizottság tagjaival, hogy a megye területéről 13 állatorvos katonai szolgálatot teljesít. Helyettesítésük-ről részben kijelölés után gondoskodtak, másrészt a szomszédos járások állatorvosai végzik el a bevonultak munkáját. Egyébként az állatorvosi jelentés megállapítja, hogy az állategészségügy állapota az előző hónap állapotához viszonyítva nagyobb eltérést nem mutat. A lépfene betegség 4 községben megszűnt és ezzel szemben 4 másik községben fellépett. Jelenleg 5 járás 6 községe van megfertőzve. Veszteségeit Nagyszalontán egy kóbor ehen állapították meg, a rühösség 1 községben megszűnt, 8 járás 19 községének 59 udvara van fertőz-

ve. A sertéspestis megbetegedések száma csökkent, jelenleg 9 járás 13 községének 107 udvara van fertőzve, a múlt évi háromszázötvenhét udvarral szemben. Sertésorbánccal újabb 2 község fertőződött. Jelenleg fertőzve van 4 járás 4 községének 12 udvara. A baromfipestis 2 járás 3 községének 8 udvarában fennáll.

Az állatorvosi jelentés szerint a vásárok forgalma nagyon gyenge volt. Az állatárak tartósak. Vásári tilalom nem volt. A vármegye területéről vasuton kivittek április hónapban 3 lovat, 1221 kétévesnél idősebb szarvasmarhát, 561 kétévesnél fiatalabb szarvasmarhát, 44 borjút, 12 hársnyit, 143 hozott sertést, 185 sovány sertést, 3 süldőt, 382 malacot. A május havi adatok még nem érkezettek be.

Javult a közegészségügyi helyzet

A tisztifőorvos jelentette, hogy a május havi közegészségügyi helyzet kedvezőbb az előző hónapnál, mert egyes fertőző betegségek előfordulási száma csökkent. A lakosság természetes szaporodása Bihar megyében 336 fő volt. Az orvosihányi kiküszöbölésére intézkedések történtek. A tetveség leküzdésére irányuló rendelkezések alapján több mint 10 ezer egyént vizsgáltak meg a 1017 esemélyt és 316 lakást tetvellenítették. A megyében 6 óvónői állás betöltetlen, a több egészségügyi gondozónői állás is betöltésre vár.

Dr. Nagy Dezső pénzügyigazgató jelentése szerint a megyében öt millió pengő esedékes adóhátralék mutatkozik.

Az erdőfelügyelőség közölte, hogy a felfuvarozás az eddig fennforgott akadályok miatt még mindig nehézséggel küzd.

Dr. Csécsi Nagy László, az államépítészeti hivatal vezetője közölte, hogy az

útvonalakon megnövekedett járműforgalom az utak karbantartására fokozott munkát tett szükegessé, ami átmenetileg nehézséget okozott. Az építési könyag helyzetére való szállításonál a fuvaroshiány miatt a legtöbb helyen a katonai és közigazgatási hatóságok közbejöttét kellett igénybevenni. Az állami úti fenntartási munkák közül különösen a nagyváradi királyhágói, a nagyváradi nagyszalontai és a berettyóújfalusi szegedi út egyes szakaszain végeztek javítási munkálatokat. A törvényhatósági utak közül főként a pocsaj-berettyóújfalui, a berettyóújfalusi-sárrétudvari, az éledd-bisztratercebesi, a margitta-tasnádi, a nagyváradi-pusztanjaki úton folytak munkálatok. A bekötő-utak munkái közül az érseimlyéni, az ottomány-érhogyoszlói, a berekböszörmény-körörszegi, a nagyváradi-siteri úton folytak munkálatok az elmúlt hónapban.

Támogassuk a bombakárosult és szegény gyermekeket

Gyűjtést rendez vasárnap az Országos Gyermekvédelmi Liga

Nagyvárad. Az Országos Gyermekvédelmi Liga és Gyermekszegély Egyesület június 11-én gyűjtést rendez a gyermekek részére. A gyűjtés előkészítő munkájában Marcsa Katalin, Marcsa Dénes tanügyi tanácsos leánya, Patkó Imre polgári leányiskolai igazgató, Puskás Albert a polgári fiúiskola igazgatója és Schauer Emil, az egyesület pénztárnoka, valamint a nemes emberbaráti alakulat többi vezetőségi tagjai is nagyban buzgólkodnak.

A gyűjtést eredeti elgondolás szerint csupán általában a szegény gyermekek segélyezésére tervezte az egyesület, a közbejött tragikus esemény révén azonban a vezetőség úgy dön-

tot, hogy a gyűjtésből befolyó összeget részben a bombakárosultak gyermekeinek támogatására fordítja. Remélhető, hogy a közönség ezt figyelembevéve kétszeres hőkezűséggel eiet majd a gyűjtő urnák megtöltésére és Nagyvárad lakossága, amely az ország bombakárosultjait eddig is meghatározó készséggel támogatta, saját áldozatainak, illetőleg károsultjainak segélyezéséről sem feledkezik meg.

Urnahelyek a június 11-iki gyűjtésen

1. A vasutnál: Laky Kálmánné, Balog Józsefné, Erdélyi Zoltánné, Karsay Ferencné. 2. Szekesegyháznál: Scholz Klára, Cziffra Berta. 3. Pénz-

ügyi palota: Dr. Nagy Dezsőné, dr. Soós Istvánné, Patkó Imréné, dr. Gyöngyössi Istvánné, Szontágh Gusztávné. 4. Barátok-temploma: v. Kálmán Imréné, v. Somfalvy Ferencné, dr. Gyapay Lászlóné, v. Rézzy Istvánné. 5. Szaniszló-utca: Dr. Moldoványi Istvánné, dr. Pöstyéni Mártonné, dr. Borbély Miklósné, dr. Hegedüs Frigyesné, Hegedüs Alice. 6. Hitler-utca: Vitéz Rajnay Károlyné, dr. Cziffra Kálmánné, vitéz Nadányi Jánosné, dr. Csécsy Nagy Imréné. 7. Japport előtt: Dr. Hlatky Endréné, dr. Markovits Manóné, dr. Gábor Béláné, Komjátszeghy Keleti Károlyné. 8. Rimanóczy-utca: Dr. Rencz Antalné, dr. Heinrich Béláné, dr. Botskor Lászlóné, Barla Dezsőné, Wesselényi Ferencné, dr. Csetényi Zoltánné. 9. Bémer-tér: Dr. Erdélyi Gézánné, Kovács Lajosné, Hidfő (jobb oldala): Dr. Kovács Sándorné, dr. Kókay Károlyné, Fészl Józsefné, Nagy Jánosné. 11. Hidfő (bal oldala): Dr. Hlatky Endréné, Gyémánt Elekné, Balajthy Jenőné. 12. Országzászló előtt: Krasznay Pálné, vitéz dr. Sarkady Ferencné. 13. Mezey Mihály-utca: Dr. Marcsa Dénesné, Finta Gerőné, Gálbory Erzsébet, Hasznos Imréné, Horváth Ilona, Marcsa Katalin. 14. Hadepródiškola előtt: moldvai Paletta Gézánné. 15. Ág. ev. templom előtt: Dr. Bartoch Sándorné, Kontás Béláné. 16. Ezredévi emléktér: Csernák Gézánné. 17. Piac: Bazilli Mihályné, Lőrinczy Lászlóné, v. Somogyi Istvánné. 18. Baross hid: Fleisz Károlyné, Podolcsák Józsefné, Tyuskay Istvánné. 19. Velencei templom: Wallner Lászlóné, Kiss Károlyné.

Kinevezések a megyében

Nagyvárad, június 7. A Hivatalos Lap keddi száma közli, hogy a m. kir. pénzügyminiszter Cseppentő Lajos karcagi lakost a berettyóújfalui, Ille József éleddlakost az éleddi, Kiss András nagykállói lakost a szilagyecsi m. kir. adóhivatalhoz és központi állampénztári tisztviselői létszámába gyakoronkká kinevezte.

Be kell jelenteni a Közélelmezési Hivatalhoz a lakásváltoztatást

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya 2418. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom mindazokat, akik bombatámadás következtében lakhatatlanná vált lakásokból más lakásba költöztek át, hogy a lakásváltozásokat 24 óra alatt a Közélelmezési Hivatalhoz jelentsek be. — Akik ennek nem tesznek eleget, azok az élelmiszerjegyüket csak később kaphatják meg.

Lapkihordókat, lapárúsokat jó fizetéssel felvesszünk.
Jelentkezni lehet az
MAGYAR LAPOK
kiadóhivatalában.

Nyúl vegye fel az összeköttetést Tevével

Orosz harcér, május hó.

— Mi van Vidrával?
— Még nem jelentkezett!
— Nyúl vegye fel az összeköttetést Tevével!

— Kinek a parancsa?
— A Feoskéé!

Ilyen és ehhez hasonló mondatok ütnek meg minduntalan fülünket, közben Ráták keringenek a fejünk felett, az erdő sarkáról T—34-eseket jelentenek a végül jelentkeznek Vidra is; tüzéségi támogatást kér a 384-es pontra, ködvetőket az utcaeresztözödésre és stukkákat a faluba...

A támadásban lévő ezred parancsnok-ságán vagyunk egy szakadék alján valahol Gácsországban. Reggel óta váltakozó eredménnyel folyik a csata. Az ezred támadásban van, M. ezredes közvetlenül a vonal mögött adja ki utasításait az előretörő zászlóaljoknak és a támadást támogató tüzerütegnek, amelyekkel részben távbeszélő, részben rádióbeszélő-köttetése van. A vidra, nyúl, teve stb. egy-egy zászlóaljnak, vagy tüzerütegnek a fedőneve és aki a fedőnevek bonyolult világában jól el tud igazodni, nem lepődik meg azon, ha valahol az erdő szélén nyúlnak, fel kell vennie az összeköttetést Tevével.

Amikor ezeket a sorokat írom, a csata még javában dúl. Az ellenség ellenállása még nem tört meg, de minden jel arra mutat, hogy alaposan megtörik. Egy rendkívül fontos útvonal birtokbavételéért folyik a harc, amely körülbelül két kilométernyire húzódik a magyar állások előtt. Az oroszok szívesen védekeznek, szerencsére azonban tüzéségük nincs és így nem tudják ellensúlyozni a mi tüzéségünket. Annál több azonban az aknavetőjük és a géppisztolyuk, amelyek a keleti harcok tapasztalatai szerint a gyalogságnak leghatásosabb fegyverei. Az egyik támadó zászlóaljunkat most is élénk aknavető tűz alatt tartják és bármennyire is jól lő a tüzéségünk, egyelőre nem tudja elhallgattatni az ellenséges aknavetőket.

A zászlóaljparancsnok jelentése alapján az ezredparancsnok végül is stukkátámogatást kér, ezt meg is ígéri.

A Ráták közben eltűnnek a fejünk fölül. Érdekes, hogy a levegőben sűrű egymásutánban tűnnek fel hol orosz, hol német gépek, de csak a legtrikább esetben találkoznak össze, légiharora alig kerül sor.

Ismerős hűgést hallunk most. Jönnek a stukkák. Kötelekben, szépen, méltóságteljesen úsznak el, hogy a következő pillanatban ráuhanjanak a célra. Ugyanabban a pillanatban megindulnak előre az ezredhez beosztott német páncélosok is. Kis idő múlva lelkendezve jelenti az egyik német, hogy egy T—34-et kilöttek, hamarosan még kettőtől jön hasonló jelentés. Kiderül, hogy mindhárom ugyanaz a német főzászlós lötte ki és aki ezzel már a századik orosz T—34-et semmisítette meg. Nagy az öröm mindenütt.

Elülről ismét harcoksi-gyülekezést jelentenek, de jóval a vonal mögött.

Mielőtt

ruhát feste! tisztítat,
keresse fel

TOTH kelmefestő—vegytisztító

Gillányi-ut 5. Telefon: 39-43.

Telefon hívásra házhoz megyünk

úgy hogy oda már nem tudnak előrejutni a német páncélosok. Az ezredparancsnok intézkedésére megszólalnak ekkor a ködvetők. Sokat olvastam erről az aránylag új német fegyverről már régebben is, de a működése minden képzeletet felülmúl. Mintha százezer rekedt vezetett kutya vonitana, olyan hangot ad először, ez aztán halk morajlásba megy át, hogy a becsapódás pillanatában hatalmas robbanással érjen véget.

Foglyokat hoznak most. Egészen öregek és egészen fiatalok, vegyesen. Valamennyien azt vallják, hogy nemrégóta katonák és a szovjet ügyezőlövők kiképzés nélkül vetette be őket a harcba.

A német páncélosok közben visszatérnek. Kiderül, hogy saját veszteség nélkül hét orosz harcokost és két vonatát löttek ki.

„Nyúl” és „Teve” között most húsag támad, egy hátrább álló zászlóalj parancsot kap a húsag kitöltésére.

Az egyik zászlóalj jelenti, hogy elérte a támadás célját: azt a bizonyos útvonalat. Parancsot kap, hogy ássa be magát, míg a többiek is odaérnek.

Közben megint orosz repülőgépek lá-

VÉGH festőde

felvételi üzletei:

Bémer-tér 2 Tel.: 33-40, Szt László-tér 14 Tel.: 22-17

Uj üzlet: Hitler Adolf utca 1. Telefon: 24-58

Gyár: Hitler Adolf utca 40. Telefon: 21-08

toznak meg. Az egyik veszettül géppuskázik, légvédelmi géppágyuk lövik az ellenséges gépeket, azok hamarosan ke-
refet is oldanak. Ugyeszlólván semmi eredményt sem értek el.

Másik zászlóalj is jelenti, hogy elérte a kitűzött célt. Az útvonal mögött a faluban a vörösök ellentámadásra gyülekeznek. Tüzéségünk most összpontosított tüzet ad rájuk, szétrebbenek.

Pokoli hangzavar van. De az egyik bokor alatt feketeigó énekel, mintha mi sem történe. Völgyben és dombon, fák között és a selymes réteken ádáz dühvel tombol a harc, mindenütt, nyílt terepen, vagy rejték helyen ott levelkedik a halál. De néhány fa virágba borult már s a székfűt, a barkát és kikirocsot méhek udvarolják körül. A zöldelő természet erős hittel hirdeti az élet dialát az enyészett fölött...

Koncz Antal.

A modern világítástechnika meghatározta a fémek olvadási pontját

A nem szakemberek közül igen kevesen tudják, hogy milyen óriási a fejlődés a fémek olvadási pontjának fokozásánál. És ha erre vonatkozólag történnek is itt-ott közlések, nagyon kevesen gondolnak arra, hogy az ezen a téren mutatkozó fejlődés elsősorban a világítás technika modern követelményeivel függ össze.

Még az elmúlt század végén általában nem emelkedett a technikai lehetőség ezen a téren azon fokon túl, amelyet a vas olvadási pontja: 1525 Celsius fok jelent. Ma nagy általánosságban állítanak elő olyan olvadási hőpontokat, amelyek 3600 fok körül vannak, sőt volt olyan különleges eset is, amelynél a 4200 fokot érték el.

Természetes, hogy ennél a technikai eljárásnál elsősorban olyan olvasztó-edényeket, olvasztótégelyeket kellett előállítani, amelyek anyagának olvadási pontja jelentősen meghaladja az olvasztandó anyagát. Ezen a téren a modern technika már egész esomó megfelelő anyaggal rendelkezik. Az útmutatás itt is az izzószálak előállításánál a világi-

tási technika adta, ahol a kutatások terén kiderült, hogy bizonyos fénoxidok és fémkarbidok igen magas olvadási ponttal rendelkeznek.

Az utóbbiak között legismertesebb a calciumcarbíd, amit mindenki ismer a carbidlámpákból, amelyekben víz hozzáadásával acetyléngázt fejleszt.

Igen magas olvadási pontja van a szénnek. A szén ugyanis elégsé nélkül 3800 foknál egyszerűen megolvad. Viszont van két olyan carbidgegyület, vagyis szénvegyület, mégpedig a tantal és a zirkonnak a carbidgegyülete, amelyeknek az olvadási pontja eddig legmagasabb: 4200 fok.

Igen magas, körülbelül 3600 fok a Wolfram olvadási pontja és ezért alkalmas elsősorban az izzólámpák szálainak az előállítására. Az ennél magasabb olvadási pontú anyagok eddig még nem mutatkoztak alkalmasnak, tekintettel arra, hogy merevségük miatt nem lehet belőlük olyan egyszázad milliméter átmérőjű fonalakat húzni, aminőkre egyes különleges rendeltetésű izzólámpáknál szükség van. (KKK)

Állami irányítás és gazdasági társadalmi tevékenység az állattenyésztésben

A földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének dr. Soltz Ernő miniszteri osztálytanácsos szerkesztésében megjelent népszerű kiadványsorozata 22. füzeteként érdekes munka jelent meg „Állami irányítás és gazdasági társadalmi tevékenység az állattenyésztésben” címmel. Szerzője Puy Aladár, az Észak-erdélyi Állattenyésztő Egyesületek Szövetségének igazgatója, aki munkájában részletesen foglalkozik az állattenyésztés nemzetgazdasági jelentőségével, ismerteti az állattenyésztés fejlesztését célzó állami irányítás alapelveit, a föld-

művelésügyi minisztérium különböző tenyészállatakat és a külföldi tenyészállatok behozatalának jelentőségét. Részletesen foglalkozik a gazdasági feladataival az állattenyésztés terén, kimerítő tájékoztatást ad a tenyészállatok törzskönyvezéséről, amelynek célja a gazdaságok állatállományának minőségi javítása, végül a tenyészanyag helyes és céltudatos kiválasztásáról. A nagy szakértelemmel összeállított, képekkel illusztrált füzethez Battha Pál földművelésügyi államtitkár, az állattenyésztés országos hírvé szakértője írt előszót.

A földművelésügyi minisztérium er-

délyi kirendeltsége a nagy anyagi áldozattal kiadott füzetet díjtalanul bocsátja az érdeklődő erdélyi gazdák rendelkezésére.

Az Európa szállóban szállhatnak meg az átutazó zsidók

Magánházakban nem adható hely számukra

Értesítem a város közönségét, hogy az 500—944. B. M. az. rendelet alapján az átutazó vidéki zsidók részére a Horthy Miklós út 33. szám alatti Európa szálló három szobáját jelöltem meg olyanoknak, ahol a sárga céllag viselésére kötelez zsidók meg szállhatnak.

Figyelmeztetem a közönségét, hogy magánlakásokban zsidóknak szállást ne adjon, hanem utasítsa őket a kijelölt szállóba.

Az átutazó, vagy itt munkaszolgálatot teljesítő zsidók étkezési helyeül a Horthy Miklós út 33. szám alatti Európa vendéglőnek egy helyiségét jelöltem ki, azzal, hogy ezt a helyiséget is csak a főétkezési időkben, tehát reggel 7—8-ig, délben 12—1-ig és este 6—7-ig látogathatják zsidók.

Fenti rendelkezés megszegése súlyos büntetés alá esik.

Nagyvárad, 1944. május 27.

Dr. Gyapay László s. k.
h. polgármester.

„Szénkorzev” Németországban

A szén kifejtésekor nagyobb darabok mellett széntörmelék is termelődik. A kőszénport öntözéssel vagy anélkül (pl. cementgyártáshoz) mint értékes fűtő ill. brikettanyagot közvetlenül felhasználják; a szudétavidéki barnaszén törmeléke azonban más eljárást igényel. Ennek a szénnek a törmelékét ugyanis nem lehet hosszabb időre elraktározni, mert laza szerkezete folytán nagy helyet igényel, könnyen porlad s a levegő akadálytalan közlekedése folytán könnyen oxidálódik és gyullad. A Szudétavidéki Szénszindikátus ezt a hátrányt egyszerű konzerváló eljárással küszöbölte ki. Az iszapoló eljárással tulajdonképpen szénkorzevet állítanak elő, amely több évig raktározható. Pontos mérések bizonyítják, hogy az ilyen széntörmelék két év alatt sem veszít semmit fűtőértékéből és egyéb tulajdonságaiból. Miután az eljárásához kevés munkaerő szükséges, ez a leggazdaságosabb módszer, amely a barnaszéntörmeléket raktározhatóvá lehet tenni. A szudétavidéki „konzervált” szenet elsősorban ipari célokra használják. Brikettet csak bizonyos anyagok (pl. kátrány) hozzáadásával lehet készíteni belőle. A közép-németországi barnaszén-törmelékből viszont minden hozzáadás nélkül (pusztán préseléssel és melegítéssel) állítható elő brikett. A ruhrvidéki széntörmelékből viszont részint kőszént, részint kőszénbrikettet készítenek.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYVÁRAD,
 SZÉKESFŐVÁROSI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Készítést nem adnak vissza.

Urnap

Itten szeretetének izzó fállyaja.
 Mint az emberi szívetek elárasztó kegyelem-forrás kiapadhatatlan, árja élteti a gyöngéket s a gyöngé, szenvedésben megkínzott ember elhomályosodott tekintete új fényt kap tőle, följajong a lelke: Itt van Jézus közöttünk. Ott lakozott már a 11 tanítvány szívében az utolsó vacsoránál, köré gyűltek a hitvallók a katakombák vértől szentelt folyosóin s diadalítja az évszázadok folyamán csak egyre bensőségesebb. Örök ifjúságot nyújt Egyházának, amely himnuszos lélekkel zengi e napon Krisztus himnuszát:

Dicsérd, Sion, a Megváltót,
 dicsérd a vezért, a pásztorot,
 zengi himnuszt, zengi éneket!
 Ahogy bírod, akként merjed:
 nagyobb Ő, mint a dicséret,
 méltón nem dicsérheted.

Fölöttünk az élet egén sűrű, fekete felhők gomolyognak s ebben a sötétségben hellehemi csillagként ragyog az Oltáriszentség, Ő az Ut, az Igazság és az Élet; az igaz Pásztor, aki nem hagyja el nyáját.

A lehulló bombák csak az anyagot roncsolják. Az Élet kenyere az embert a lélek birodalmába vezeti s az igaz életet nyitja meg előtte s erőt ad, hogy vérző szívvel is tudjunk hitvallók, ha kell, vértanúk lenni, mert a Golgota tövéből fakadó hétszeres kegyelemforrás tesz minket Krisztustvallókká. Az ilyen lélek ajkán a bombárobánás zaját túlhangolja az imádat eucharisztias himnusz:

Te, ki mindent bírsz és értesz,
 s e földön táplálsz és eltesz,
 tedd, hogy szent népeddel, ékes asztalodnál majd az édes örökségben résztvegyünk!

Antal István és kultuszminiszteriumi tisztviselői Kolozsvárról. Kolozsvárról jelentik: (MTI) Antal István dr. vallás- és közoktatásügyi miniszterium vezetésével is megbízott m. kir. igazságügyminiszter, Mester Miklós vallás- és közoktatásügyi államtitkár és Tasnádi-Nagy András a képviselőház elnöke, kedden Kolozsvárra érkeztek.

Kormányrendelet raktárhelyiségekről. A MTI jelenti: A kormány rendelete értelmében olyan áruknak elhelyezése, amelyeknek tárolási helye hatósági felosztással kiüríteni rendelt raktárban van, minden lakóhelyiségül nem használt helyiség igénybe vehető. Az igénybevétel elrendelésére a Külkereskedelmi Hivatal jogosult.

KORONA FILMSZÍNHÁZ

Szerdán utoljára:
Sportkirály

Róma utcáin megjelentek a kommunista lobogók. Bérből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az United Press római jelentése szerint Róma utcáin tulnyomó számmal látható a vörös kommunista lobogó, amelyet sarló és kalapács díszít. Az Örökváros utcáin fiatalok csoportjai vonulnak végig, akik felemelt karral, de ökölbeszorított kézzel köszöntnek.

A francia lakosság májusi vesztesége a bombázások miatt. Párizsból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Májusban az angolok légítámadások következtében 10.600 francia veszítette életét.

A NÉMET LEKTORATUS közli, hogy minden tanfolyam egyelőre szünetel.

Nagy Strauss-ünnepségek lesznek Bécsben. Nemcsak Bécs, de egész Németország zenei élete most készül megünnepelni legnagyobb modern muzsikusa, — Strauss Richárd születésének 90-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból díszelőadások lesznek a bécsi Operaházban Strauss dalműveiből, a bécsi filharmonikusok pedig ünnep-hangversenyeken adják elő a legnevesebb karmesterek vezényletével Strauss szimfonikus költeményeit.

Új Halmos művek. A háza szellemi frontján termékeny munkásságot fejt ki Halmos László zeneszerző karnagy. Sok új műve jelent meg a napokban a könyvpiacra: három új vegyeskari mise, a virágvasárnapi szertartás énekei 5 szólamú vegyeskarral, két Bicinium, új Pange lingua, Tantum ergo, egy Himnusz, új Te Deum, 12 cseremisz népdal férfikarra, 3 Köszöntő, 5 új karácsonyi kórus, Békés köszöntő az Emberhez címen egy ünnepi mű, s végül Egy akol, egy pásztor címen v. Németh István versére írt nagyszabású kórus.

URNAP ünnepe miatt lapunk legközelebbi száma, pénteken, a rendes időben jelenik meg.

Hol lesz vitéz Imrédy Béla hivatala?

Vitéz Imrédy Béla miniszteriumának ügyeit egyelőre a Terezy-körút 24-a. szám alól irányítja, ahol tudvaleg a Magyar Megújulás Pártjának párhelyisége is van.

Miniszterré történt kinevezése első

Csütörtöktől:
Garsonlakás kiadó
 vigjáték a javából:
 Főszerepben: Turay Ida, Simor Erzel, Rajnay Gábor, Pataki Jenő.

BELVÁROSI Szerdától:
Szerelem tévedésből
 A legötletesebb vigjáték.

Csütörtöktől utoljára
Férfihiúség
 Főszereplői: Turay Ida, Haymássy Miklós, Vizváry, Mályi, Pethes.
 Péntektől a CASINO-ban.

Meghalt Beck volt lengyel külügyminiszter. Bukarestből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Beck ezredes, volt lengyel külügyminiszter, június 5-én a Bukarest közelében fekvő Stanesti községben meghalt.

Az új berlini magyar követ Hitlernél. Berlinből jelentik: (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer kedden Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében fogadta nagysötétági Hoffmann Sándor drt, az újonnan kinevezett berlini m. kir. követet, aki átnyújtotta megbízó levelét, ugyszintén elődjének visszahívó levelét.

Köszönetnyilvánítás
 Mindazoknak, kik felejtethetetlen volt feleségem elhunyt alkalmából részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezuton is fogadják hálás köszönetünket.
 FEKETE LASZLÓ és gyermekei

RÁDIÓ

- PÉNTEK, JUNIUS 9.
 Budapest I.
- 8.30 A Budapesti honvéd örszólóai.
  - 9.40 Géczy Barnabás zenekara.
  - 10.10 A Rádiózenekar műsorából.
  - 11.10 Dalok északról és délről.
  - 11.40 Makai Endre dr. orvosi előadása.
  - 12.05 Beszkárt-zenekar.
  - 13.30 Honvédeink üzennek.
  - 14.00 Sári Rudi cigányzenekara.
  - 14.50 Egy óra könnyű zene.
  - 15.50 Hangképek a honvéd akadémikusok vidám estjéből.
  - 16.10 Budapesti Szalonzenekar.
  - 17.00 A mi dalaink.
  - 17.50 Munkásfélóra.
  - 18.20 Az Operaház előadásának közvetítése: Turnadot.
  - 20.25 Versek.
  - 20.40 A német zene halhatatlan mesterét.
  - 21.10 Bosnyák Zoltán dr. előadása.
  - 22.20 Magyar nóták.
  - 22.50 Szórakoztató muzsika.

- SZOMBAT, JUNIUS 10.
 Budapest I.
- 8.30 Szekesfővárosi Tűzoltózenekar.
  - 9.15 Szórakoztató zene.
  - 10.10 Zenekari művek.
  - 11.10 Balettzene.
  - 11.40 Ölbey Irén meséi.
  - 12.05 Rendőrzezenekar.
  - 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vörös kereszt bajtársi rádiószolgálat.
  - 14.00 Rodsz Emil szalonzenekara.
  - 14.45 Mindenből mindenkinék.
  - 16.00 A tudomány magyar értékei.
  - 16.15 Halk melódiák.
  - 17.00 Hangképek ma-men-onnan.
  - 17.30 A légierők zenekara indulókat játszik.
  - 18.00 Kádár Géza előadása.
  - 18.15 Bura Sándor cigányzenekara.
  - 18.40 Külügyi tájékoztató.
  - 19.00 Német hallgatóinknak.
  - 19.35 Operettbemutató a rádió színpadán.
  - 22.20 Ki mit szeret.

Ipártestületi hírek

Fodrásziparosok közgyűlése. A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület fodrász-ipari szakosztálya folyó évi június hó 12-én, hétfőn délután fél négy órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Állásfoglalás a vasárnapi teljes munkaszünet ügyében. A tárgy rendkívüli fontosságára, kérjük a tagok teljes számu és pontos megjelenését. Az elnökség.

Szombaton megnyílik!
 A Rimanoczy-fürdő férfi gőzszotály, úgy hogy szombaton és vasárnap már a nők és férfiak is igénybe vehetik a gőzfürdőt. A gőzfürdő nyári rendje: tehát: kedden, csütörtöktől, szombaton és vasárnap a hölgyek, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap a férfiak fürödhetnek. A kád-osztály, a hétfő kivételével, bármely napon mindkét nembeliek rendelkezésére áll.

SZÍNHÁZ

Koltay Aranka Nagyváradon

Koltay Arankát láttuk viszont a Csárdás című Szilágyi-Buday operett keddi esti felújításán. A nagyváradai színházba-járó közönség jól ismeri a fiatal, bájos megjelenésű színésznőt, hiszen két évvel ezelőtt volt a Szigligeti színház Ársulátánának tagja s azóta nem mosódhattak el szeretetreméltó játékmódorának, kedves hangjának emlékei. Kicsit lefogott az elmúlt két esztendő alatt, s ézsák előnyére vált; ma törekenyebb, finomabb jelenség, mint valaha. De ugyanakkor sokat fejlődtek színészi képességei; öntudatosabbá, érettebbé vált s játékában megerősödött a lírai elem, ami a „Csárdás” fő női szerepében megkapóan érvényesült. Mozgása elragadóan kecses, hangja kellemesen cseng s a felső regiszterekben szárnyaló erőre is kap. Prózája közvetlen s az operett mondvasinált drámai helyzetében is annyira meggyő-

ző, hogy az ember szinte rösteli, mennyire meghatódik meleg érzelmességén egy valószínűtlen meséjű daljáték naiv kis jeleneteiben. A közönség nagy szeretettel fogadta a tehetséges szubretet.

A többi szereplők is hozzájárultak az előadás sikeréhez, Jurik Julcsi bohém figurája különösen a második felvonás dzsessz-zenkari próbajelenetében kitűnő. Lendvai, aki az enyhén szélhámos típusokat mindig jól állítja elénk, most is csupa mozgás és humor, Gulácsi rokon-szenves partnere volt Koltaynak. Szabó Ernő megint sokat nevette a közönséget és Barsi meg Halasi is gondosan kidolgozták szerepeiket.

A díszletek közül különösen az orosz város-háttér nagyon stílusos és hatásos. A zenekart Matolcsi karnagy odaadással vezényelte.

A színházi iroda közleménye:

Csütörtök délután és este „Csárdás” a Pécsi Öregdiákok helyett

Csárdás c. nagyszerű operett Koltay Aranka felléptével szerdán este Á-bérletben kerül színre. — Többi főszereplők: Jurik Julcsi, Szabó Ernő, Lendvai Lajos, Tanai K. Emil, Gulácsi Albert, Barsy Béla, Halasi Gyula. Koltay Aranka felléptével a nagyszerű Csárdás c. operett megy csütörtökön délután fél 4 órakor és este fél 7 órakor. A Pécsi Öregdiákok technikai okok miatt egy későbbi időpontban tartják meg hirdettet estjüket. A megváltozott jegyeket a pénztár visszafizeti.

Páger Antal péntek este és vasárnap délután az *Egy nap a világ*-ban szombat este és vasárnap est pedig *Az első* című darabokban vendégszerepel a színházban. Felemelt helyárak. Jegyekről a nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos előre gondoskodni.

Hétfőn este filléres helyárral a

nagyszerű Herczeg vígjáték a Gyurkovics lányok kerül színe Népművelési előadás sorozatban. Jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

MŰSOR:

Szerdán este fél 7 órakor: *Csárdás*: Koltay Arankával. (Á-bérlet.)
Csütörtökön délután fél 4 órakor: *Csárdás*.

Csütörtök este fél 7 órakor: *Csárdás*.
Péntek este fél 7 órakor: *Egy nap a világ*. (Páger Antallal.)

Szombat este fél 7 órakor: *Az első*. (Páger Antallal.)

Vasárnap délután fél 4 órakor: *Egy nap a világ*. (Págerrel.)

Vasárnap este fél 7 órakor: *Az első*. (Págerrel.)

Hétfőn este fél 7 órakor: *Gyurkovics lányok*.

Előkészületben: *Méreg*.

SPORT

Vasárnap rendezik meg az országos Szent László atlétikai emlékversenyt

Az ország legnevesebb atlétikai nagyságai vesznek részt a versenyen, amelyet a rádió is közvetít

(Nagyvárad.) Nagyszabású atlétikai versenyek színhelye lesz vasárnap délután 3 órakor az Erzsébet-ligeti NAC-pálya.

A NAC és az NSE közös rendezésében ugyanis Nagyváradon rendezik meg az idei országos Szent László Atlétikai Emlékversenyt, amelyre a két rendező egyesület a ország legkiválóbb, európai viszonylatban is legszínvonalasabb magyar atlétikát hívta meg és köthette le.

Külön érdekessége a ritka találkozásnak, hogy ezuttal állanak szembe a legjobb magyar atléták hosszú idő óta egymással, miután az eddigi versenyeken csak kis részük vett részt. A nagyszabású versenyek iránt nemcsak Nagyváradon, de egész Magyarországon, sőt Európában is hatalmas

érdeklődés nyilvánult meg, ennek tulajdonítható, hogy a magyar rádió külön közvetítésben számol be a hatalmas sporteseményről, a Magyar Filmiroda pedig hirdőképeket készített a viadalról.

A verseny számai a következők: 100 m, 400 m, 800 m, 1500 m. és 25 km-es síkfutás, aztán 110 méteres gátfutás. Ezenkívül magas-, távol- és rúdugrás, súlydobás, diszkosz és gerelyvetés, kalapácsvetés, valamint 4x200 méteres váltófutás.

Az országos sportesemény elővételi jegyeit különösen a szokásos elővételi pénztáraknál válthatja meg a közönség. Nézőtér kibővítés felől intézkedés történt, úgyhogy a hatalmas számú közönség kényelmesen nézheti végig az országos versenyt.

Ma indult kecskeméti csatájára a NAC csapata

Vasárnap a Vidék válogatottjában játszik Budapesten

(Nagyvárad.) Mint ismeretes Ur-napján barátságos mérkőzést játszik Kecskeméten a zöldfehér együttes. A híros városban nagy lelkesedéssel várják a bajnokesapátot, hiszen, mint hivatalos bajnok, ott fog először nyilvánosság elé lépni a NAC.

A csapatban sérült nincs, így teljes felállítással léphetnek Bodoláék pályára. A csapat Rónay edző kíséretében, a mai napon indul utnak. Kecskemétről Pestre utaznak a fiúk, hogy részt vehessenek a Vidék-Budapest válogatott vidéki csapatában, mint főszerzők.

Felhívás a játékezetőkhez!

Felkérem az összes játékezetőket, hogy ma este 6 órakor a szokott helyen megjelenni sziveskedjenek. — Schmidt, körzetvezető.

Szolgálatos gyógyszertárak:

III. CSOPORT:

KIGYÓ gyógyszertár, Bemer-tér 1 (Reisz L.) 15-68.

IL. RAKOCZI F., Szacsavay-u. 28. (Csanda E.) 17-47.

MADONNA gyógyszertár, Sztarova-szky-u. 20. (Dr. Medvigy F. bérli Feder Vilmos) 33-67.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálatát szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Hohner gyártmányú 120 basszusos tango harmonika és Révay lexikon 20 kötetű eladó. Cim a kiadóhivatalban. 148

Paradicsomkarókat kaphat jutányos áron a Telek-u. 51. alatt. 147

Kaszált spenótot bármely mennyiségben átveszünk. Vegyi és Elelmiszeripari r. t., Ányos Pál-u. 2-6. 146

Csinos családi ház olcsón eladó. Érdeklődni lehet dr. Dobay ügyvéd, Szaniszló-u. 4. 161

Oldalkocsis, üzemképes, jókarban levő motorkerékpárt megvételre keresek. — Cim: Mátyás király-ut 5-a. Telefon 21-28. 164

A Bemer-tér 3. szám alatt levő Farkas Erzsébet cukrászdája teljes felszereléssel sűrűsen bére kiadó. Ertekezni lehet az üzletben, ha zárva van Szacsavay-utca 39. alatt. 165

Dreher-Haggenmacher Nagyváradú Sörgyár váradszőlősi gyártelepén tehének, lovak, ökrök etetésére alkalmas malátatörköly erőtakarmány kapható mázsánkénti 6 pengős áron, amíg a készlet tart. 158

Eladó sűrűsen egy új sarok téglaház nagy telekkel, 2x1 szobás konyhás spájzzal, lakás elfoglalható, bármilyen üzleti célra alkalmas. Ár 45.000 P. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 101

Különféle

Varrógépjavitás egy évi felelősséggel Jakab műszeréznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-30.

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás, Szigligeti-u. 7. Telefon 14-21. 664

Menyasszony és koszorúleány művirág fejdiszek és kézicsokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonkívül hozott anyagokból is olcsón készülnek. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébet-ligeti sportpályánál.)

Fertőtlenítést, poloska, moly és mindennemű férgek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Állást nyec

Mindenleányt 80 P havi fizetéssel, lehetőleg vidékit felveszek. Bódis Elek, Kolozsvári-ut 29. Értkezde. 153

Gyakorlott gépkocsiveztőt keres mentő-állomás. Motorszerelők előnyben. 152

Könyvelőt vagy könyvelőnőt azonnal felvesz Tulipán illatszertár, Bemer-tér 3. 150

Cipésmunkások és munkalányok felvételnek Nagyari cipőgyár, Kossuth-u. 5. 144

Jól számoló gépirókiasszony felvétetik azonnalra Nagyari cipőgyár, Kossuth-u. 5. szám. 143

Felvétetik egy mérlegképes könyvelő, gyakorlott tisztviselő, éjjeli ór. egy portás, Régnér és Weiss textilgyár, Arpád vezér-ut 82. 142

Kereskedelmi vállalat könyvelőnőt keres azonnali belépésre. Kapisztrán János-tér 22. 170

Kiszolgálónőt azonnal felvesz Pernyesz I. Turul könyvkereskedés. A szakmában jártasok előnyben. 169

Önállóan dolgozó hentesegédet felvesz Fritsch hentesáru üzem, Szacsavay-utca 82. 168

Főzni tudó mindenest azonnalra felvesz Fritsch hentesáru üzem, Szacsavay-utca 82. szám. 167

Mosónőket állandó munkára, havi fizetéssel és tüzelőanyag javadalmazással felvesz a Rimanóczy-fürdő. 165

Varrólányokat és tanulólányokat felvesz Füstös Rózi, Nagy Sándor-u. 6. 163

Ügves gépiró kisasszonyt keresek azonnalra dr. Dobay Kálmán ügyvéd, Szaniszló-u. 4. 160

Kifutó fiut felvesz azonnalra, Körös-parti gumijavító, Ezredévi Emléktér 20. szám. 159

Állást keres

Tisztviselő többévi irodai gyakorlattal, kezdő gépirással, állást keres. Cime-

Oktatás

Német nyelvet tanít urinó, ebéd koszt ellében. Piros Béláné, Sztarova-szky-u. 12. szám. 931

Gimnáziumi és polgári iskolai tanulókat mérsékelt díjazás mellett vizsgára előkészítő középiskolai tanár. Cim: a kiadóban. 162

Elveszett

Talált könyvet igazolt tulajdonosa alveheti a kiadóhivatalban. 155

KIADÓTULAJDONOS:

SEKENT LÁSZLÓ-NYOMDA R-T.

A szerkesztőszert felel. A kiadószert felel.
Dr. Paál Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő Szent László-nyomda R-T igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. hőrforgógépén, Nagyvárad, Szaniszló-utca 5. számán.